

KWARTALNIK HISTORYCZNY

Rocznik LXVI

Nr 4

WARSZAWA 1959

ZAPISKI

Pracetreści ogólnej

Kamiński Al., Prehistoria polskich związków młodzieży (L. Hajdukiewicz)	1298
Van der Wee H., Prix et Salaires (B. Geremek)	1299
Z przeszłości Ziemi Łukowskiej (K. Groniowski)	1299
Cornevin R., Histoire de l'Afrique des origines à nos jours (T. Łepkowski)	1300

Historia starożytna

Croiset M., La civilisation de la Grèce antique (St. Wiśniewski)	1301
Olivieri Sangiaco L., Sallustio (H. Geremek)	1301

Wiek X—XVI

Guldon Z., Walka klasowa chłopstwa polskiego od XII do poł. XIV w. (T Lalik)	1302
Grafenauer B., Ustoličevanje koroških vojvod in država karantanskih Slovencev; Hauptmann L., Staroslovenska družba in obred na kenžjem kamnu (Wi. Sobociński)	1303
Goršič E., Nekoliko pravnih napomena o pitaniu staroslovenskogo društva (Wi. Sobociński)	1305
Pošvář, J., Nástin dějin brněnské mincovny (J. Małecki)	1305
Jurginis J., Lietuviu šeima XIII—XIV amžiais (J. Ochmański)	1306
Dundulis B., Lietuvos sąjunga su husitais kovoje prieš vokieciu feodalų agresiją 1420—1422 m. (J. Ochmański)	1307

Wiek XVI — połowa XVIII

Tworek St., Zbór lubelski i jego rola w ruchu ariańskim (W. Urban)	1308
Lapeyre H., Une famille de marchands: Les Ruiz, Contribution à l'étude du commerce entre la France et l'Espagne (B. Geremek)	1308
Read C., Mr. Secretary Cecil and Queen Elizabeth (H. Zins)	1309
Stone L., An Elizabethan: Sir Horatio Palavicino (H. Zins)	1309
Ramsay G. D., English Overseas Trade during the Centuries of Emergence (H. Zins)	1310
Schaff U. G., Die Anstrengungen Tirols im Polnischen Erbfolgekrieg (St. Szyrnański)	1311

POLSKA AKADEMIA NAUK
INSTYTUT HISTORII

KWARTALNIK
HISTORYCZNY

ROCZNIK LXVI
1959

4

PAŃSTWOWE WYDAWNICTWO NAUKOWE
WARSZAWA 1959

<http://rcin.org.pl>

KOMITET REDAKCYJNY

Henryk Altman, Juliusz Bardach, Józef Gierowski, Aleksander Gieysztor,
Stanisław Herbst, Witold Kula, Gerard Labuda, Kazimierz Lepszy,
Marian Małowist, Kazimierz Piwarski, Marian H. Serejski, Jan Antoni Wilder

REDAKTOR

Bogusław Leśnodorski

SEKRETARZ

Tadeusz Łepkowski

ADRES REDAKCJI

Institut Historii PAN
Warszawa, Rynek Starego Miasta 29/31, tel. 310261

A-398

PAŃSTWOWE WYDAWNICTWO NAUKOWE

Warszawa, Miodowa 10

Nakład 2500 + 50	Oddano do składania 21.IX.1959
Ark. wyd. 25,5, ark. druk. 18,0	Podpisano do druku w grudniu 1959
Pap. druk. sat. kl. V 70 g 75×102	Zamówienie 1757 — W-71
Cena zł 30	Druk ukończ. w grudniu 1959

Druk. MSW Warszawa

1963 K 63/ol

<http://rcin.org.pl>

СОДЕРЖАНИЕ

СТАТЬИ

Казимеж Майевски — Греческая культура в римской истории	1111
Герард Лабуда — Стремления к объединению польского государства в период 1138 — 1146 гг.	1147
Кжи Томашевски — Три проекта Владислава Грабского	1170
Збигнев Ляндау — Владислав Грабски и внешние займы	1185

ДИСКУССИИ И ПОЛЕМИКИ

Тадеуш Грудзински — Новая гипотеза относительно конфликта Болеслава Смелого с епископом Станиславом	1208
Хелена Верещицка — Еще один библиографический словарь	1215
Юзеф Дуткевич — К вопросу исторических гипотез (по поводу статьи И. Гедимины)	1220

СМЕСЬ

Ян Малярчик — Новые материалы к библиографии Николо Макиавелли	1223
Чеслав Блох — Ноябрьский отклик английского сбора в 1792 г. в пользу Польши борющейся с нашествием	1226
Тадеуш Лешковски — Пиотр Высоцкий под конец своей жизни (по поводу двух писем в 1869 г.)	1228
Рецензионные статьи	1241
Рецензии, критические отчеты и заметки	1265
Научная жизнь в стране	1335
Научная жизнь за рубежом	1369
Письма в редакцию	1382
IN MEMORIAM	1384

TABLE DES MATIÈRES

ETUDES

Kazimierz Majewski — La culture grecque dans l'empire romain	1111
Gerard Labuda — Efforts pour obtenir l'unité de l'Etat polonais en 1138—1146	1147
Jerzy Tomaszewski — Trois projets de Władysław Grabski	1170
Zbigniew Landau — Władysław Grabski et les emprunts étrangers	1186

DEBATS ET POLÉMIQUES

Tadeusz Grudziński — Nouvelle hypothèse concernant le conflit entre Bolesław dit le Hardi et l'évêque Stanisław	1208
Helena Warszycka — Encore un dictionnaire biographique	1215
Józef Dutkiewicz — Sur la question des hypothèses historiques (en marge de l'article de J. Giedymin)	1220

MISCELLANÉES

Jan Malarczyk — Nouveaux documents pour une biographie de Niccolò Machiavelli	1223
Czesław Bloch — Répercussion de novembre de la collecte anglaise organisée en 1792 en faveur de la Pologne luttant contre l'invasion	1226
Tadeusz Łepkowski — Piotr Wysocki à la fin de sa vie (en marge de deux lettres de 1869)	1228
COMPTES RENDUS ET NOTES CRITIQUES	1241
LA VIE SCIENTIFIQUE EN POLOGNE	1335
LA VIE SCIENTIFIQUE À L'ETRANGER	1369
CORRESPONDANCE	1382
IN MEMORIAM	1384

SPIS TREŚCI

Kazimierz Majewski — Kultura grecka w cesarstwie rzymskim . . .	1111
Gerard Labuda — Zabiegi o utrzymanie jedności państwa polskiego w latach 1138 — 1146	1147
Jerzy Tomaszewski — Trzy projekty Władysława Grabskiego . . .	1170
Zbigniew Landau — Władysław Grabski a pożyczki zagraniczne . . .	1185

DYSKUSJE I POLEMIKI

Tadeusz Grudziński — Nowa hipoteza o konflikcie Bolesława Śmiałego z biskupem Stanisławem	1208
Helena Wereszycka — Jeszcze jeden Słownik Biograficzny	1215
Józef Dutkiewicz — W sprawie hipotez historycznych (uwagi na marginesie artykułu J. Giedymina)	1220

MISCELLANEA

Jan Malarczyk — Nowe materiały do biografii Niccolo Machiavelli . . .	1223
Czesław Bloch — Echo listopadowe zbiórki angielskiej, zorganizowanej w 1792 r. na rzecz walczącej z najazdem Polski	1226
Tadeusz Łepkowski — Piotr Wysocki na schyłku życia (na marginesie dwóch listów z 1869 r.)	1228

ARTYKUŁY RECENZYJNE

Życie feudalne na Wołoszczyźnie i w Mołdawii w XIV—XVII w. — Anton Balotă, Dan Simonescu	1241
Zagadnienie prawa sądowego i jego reformy w w. XVIII — Stanisław Salmonowicz	1246
Historycyzm w ujęciu Karola Poppera — Ryszard Dyoniziak	1255

RECENZJE, SPRAWOZDANIA KRYTYCZNE I ZAPISKI

Wł. Pałucki, Narok. Studium z dziejów służby informacyjno-łącznikowej w Polsce wczesnośredniowiecznej — Wojciech Hejnosz	1265
Najstarszy zwód prawa polskiego — Stanisław Russocki	1266
Transakcje chłopami w Rzeczypospolitej szlacheckiej (w. XVI—XVIII) — Stanisław Grodziski	1270
R. Hofstadter, Great Issues in American History — Jerzy Łukaszewski	1272
E. Zaleski, Mouvements ouvriers et socialistes — Żanna Kormanowa . . .	1273
Legion Mickiewicza — Adam Lewak	1276
L. Bičkauskas-Gentvila, 1863 metu sukilimas Lietuvoje — Piotr Łossowski	1278
K. Orzechowski, Rozdrabnianie gruntów chłopskich w XIX w. w dwu wsiach górnośląskich; K. Orzechowski, Ze studiów nad rozdrabnianiem gruntów chłopskich na Górnym Śląsku; K. Orzechowski, Zabeltów i Krans Pole — Janina Leskiewiczowa	1281

W. Ebenstein, Political Thought in Perspective; C. N. Parkinson, The Evolution of Political Thought; E. Cassirer, The Myth of the State — Konstanty Grzybowski	1283
Iz istorii raboczewo klasa i riewolucjonnowo dwizenija — Elżbieta Kaczyńska	1286
A. Warski, Wybór pism i przemówień — Ludwik Hass	1290
V. Mamatey, The United States and East Central Europe 1914—1918 — Tadeusz Cieślak	1292
B. Mark, Walka i zagłada warszawskiego getta — Tadeusz Kułakowski	1293
Bibliografia Warszawy — Ksawery Świerkowski	1295
Zapiski	1298

ŻYCIE NAUKOWE W KRAJU

Materiały I. J. Paderewskiego w Archiwum Akt Nowych w Warszawie — Wiesław Majewski, Andrzej Piber, Helena Żeglicka	1335
Dyskusja o polskim czasopiśmiennictwie historycznym	1355
Atlas Historyczny „Województwo Płockie około 1578 r.” — Anna Żaboklicka	1357
Zebrańce Sekcji Archiwalnej Tow. Miłośników Historii poświęcone metodom porządkowania spuścizn rękopiśmiennych — Stanisław Chankowski	1358
Międzynarodowe colloquium w sprawie początków rzemiosł i miast w Polsce — Teresa Wąsowiczówna	1361
Nagrody Polityki za twórczość w dziedzinie najnowszej historii Polski	1363
XXXIV walne zgromadzenie Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego w Olsztynie — Władysław Ogrodziński	1364
Wystawa — Początki Polski Ludowej w dokumencie archiwalnym — Andrzej Ajnenkiel	1365
II Studium Pomorzoznawcze w Koszalinie — Witold Maisel	1367

ŻYCIE NAUKOWE ZA GRANICĄ

Prace i publikacje historyków radzieckich w roku 1958 i w I poł. 1959	1369
Colloquium na temat „Pragmatyzmu Oświecenia” w Nancy — Hubert Dammisch	1376
Nauka historyczna w Danii — Karol Górski	1378

LISTY DO REDAKCJI

Piętnaście lat istnienia przekreśla tymczasowość (w sprawie nazwy „Ziemia Lubuska”) — Aleksander Fudalej	1382
W sprawie książki Poddani szlacheccy w województwie krakowskim w drugiej połowie XVIII w. i ich opór antyfeudalny — Wacław Urban	1382

IN MEMORIAM

E. A. Kosminskij (1886—1959) — Tadeusz Manteuffel	1384
Jerzy Kirchmayer (1895—1959) — Stanisław Płoski	1386
Andrzej Grodek (1901—1959) — Witold Kula	1388